

УДК 347.113: 346.14

DOI: 10.5281/zenodo.6370432

**ЗАСОБИ ПРОТИДІЇ
«ПРИВАТНИМ РЕКОДИФІКАЦІЯМ»
В КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ
ГОСПОДАРСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА**

Ілларіонов Олександр Юрійович,
старший науковий співробітник відділу
господарсько-правових досліджень проблем
економічної безпеки державної установи
«Інститут економіко-правових досліджень
імені В. К. Макутова НАН України»
(м. Київ);
ORCID: 0000-0003-0985-3838

Стаття розглядає засоби протидії «приватним рекодифікаціям» в контексті модернізації господарського законодавства. Стверджується, що у науки господарського та цивільного права схожі проблеми: застарілість положень стрижневих актів – галузевих кодексів. Суспільство (в т.ч. правова спільнота) мала винести з процесів кодифікації досвід як не повторити помилки, але політична складова цього процесу, а саме нерозвиненість громадянського суспільства, класовість юридичної спільноти, відверта безкарність за деструктивну діяльність, за викривлення вектору інтеграції держави й правової системи, наявність амбіцій «здійснити те, що не здійснили вчителі» і, головне, адміністративний ресурс знов і знов підіймають зі смітника історії декодифікаційні спроби щодо господарського законодавства (як у старі радянські часи) та окомиллювальні «альтернативи» у вигляді концепцій, «приватних рекодифікацій», провокаційних законопроектів та продукування інформаційного сміття. «Приватні рекодифікації» (орієнтовані на державу-агресора), рівно як і політичні популістські обіцянки, які прямо порушують міжнародні зобов'язання перед ЄС, СОТ та іншими партнерами з постійної групи підтримки України, можуть слугувати ще одним «мінусом» у таких чутливих темах, як надання різнобічної допомоги державі (у питаннях судової реформи, адаптації правової системи до європейських стандартів тощо), реалізації інтеграційних прагнень, закладених в Конституції України.

Ключові слова: рекодифікація; «приватна рекодифікація»; модернізація господарського законодавства; господарські відносини; комерційні відносини; цивільні відносини.

Через шалений спротив низки державних інституцій самій ідеї модернізації господарського законодавства на базі Господарського кодексу, а на додаток після «перезавантаження» складу Верховної Ради України на дострокових виборах сумнівної легітимності

21.07.2021, цей процес потравив у політичні та приватно-амбіційні «кліщі». Окремі прибічники радикальної (переважно проросійської неоліберальної) цивілістики завжди були добре вбудовані у владні кабінети (або здійснювали і здійснюють свій безпосередній вплив через афілійованих осіб, учнів та інших залежних і «вдячних» осіб). Звідси, передумовою для виникнення «приватних рекодифікацій» є наявність пулу осіб (науковців будь-якої галузі права, крім господарського, чиновників, «практикуючих юристів» в усіх сферах, крім також господарювання, менеджерів, барист та ін.), які є вкрай «обуреними» самим існуванням Господарського кодексу в правовій системі України (як це ми могли спостерігати 2015-2016 рр., так і зараз), а також спроможними усіяко дискредитувати процес модернізації господарського законодавства в цілому (це щодо чиновників та депутатського корпусу). З певних міркувань не будемо торкатися теми фінансового забезпечення відповідних процесів, але воно є неодмінним супутником виникнення і просування «приватних цивілістичних рекодифікацій». Чому саме «приватних»? Подібні ідеї висувуються від імені саме приватних осіб, а не державних інституцій, але чомусь суспільство має реагувати на них (з огляду на посади ініціаторів) як на державницьке рішення та витратити ресурси на їх обговорення. Сподіваюся, не треба пояснювати різницю концепцій від органів державної влади і осіб, які є їх працівниками (або не є такими), і які процедури передують тому, щоб будь-яка концепція набула статусу державницького рішення або наукового документу?

Сьогодні у науки господарського та цивільного права схожі проблеми: застарілість положень стрижневих актів – галузевих кодексів. Однак якщо застарілість положень Господарського кодексу можна пояснити значним супротивом збоку законодавців та відповідальних органів виконавчої влади (особливо МінЮсту), то застарілість Цивільного кодексу – відсутністю конкретних пропозицій щодо його удосконалення збоку представників науки цивільного права (крім декларативної маячні щодо адаптації до «аналогів» ЄС тощо). Наука цивільного права останні 15 років сконцентрувалася переважно на розширенні власного предмету, захопленні академічних годин у ВНЗ та боротьбою з господарсько-правовою наукою та Господарським кодексом. Рекодифікація цивільного законодавства у підсумку звелася до декодифікації законодавства господарського [1]. Звідси й положення «приватних рекодифікацій» під номером 1.1 стосуються, у першу чергу, до «безумовного скасування ГК як передумови ...» чогось там ще (всього, чого завгодно, а не дійсного оновлення положень Цивільного кодексу).

Із ставленням наукової спільноти до останньої «приватної рекодифікації» можна ознайомитися у Науково-експертному висновку до Концепції оновлення Цивільного кодексу України [2], відповідно до положень якого «Концепція як за формою, так і за змістом не відповідає потребам суспільства, включаючи проблему

ризиків цифровізації, та несе значний ризик дестабілізації економічних правовідносин у державі», та (додам від себе) вона здатна дестабілізувати судову практику ще на роки 15, призвести до інших наслідків, в т.ч. пов'язаних із державною безпекою.

Наявність осучасненої Концепції модернізації господарського законодавства це добре [2, с. 106-111]. Але треба дивитись на це питання стратегічно з виходом на ряд кроків щодо нарощення об'єму самого ГК та, можливо, прийняття його нової редакції (в рамках концепції всеохоплюючої рекодифікації господарського законодавства – авт.). Рекодифікація господарського законодавства має відбуватися без урахування «приватних цивілістичних рекодифікацій» та сумнівних здобутків сучасної української цивілістики в рамках її перегріву та необґрунтованого розширення предмету цивільного законодавства та відповідної науки (поряд із ЦК) [3]. Час для компромісів та взаємоузгоджень, які відбуваються переважно за рахунок інтересів науки господарського права, минув, тож на часі обговорення всіх питань модернізації господарського законодавства, яке має відбуватися без залучення «фахівців» інших наук, якщо, звісно, мова не йде про міжгалузеві інститути та «точки дотику» нормативних масивів, які априорі «прихватуються» цивілістикою.

Спотворення та викривлення європейського досвіду кодифікацій господарського (економічного публічного, комерційного законодавства тощо), а також ігнорування тенденцій в країнах-членах ЄС щодо зменшення об'ємів цивільних кодифікацій (на відміну від сумнівного досвіду держави-агресора – Російської Федерації, де нормативний об'єм Цивільного кодексу РФ невпинно нарощується попри протести практиків в угоду пануючій неоімперській цивілістичній концепції, наслідування якої вже кілька десяти років окремі науковці намагаються реалізувати в Україні; також аналіз відповідної сучасної в межах останніх 20 років наукової літератури РФ показує певне калькування авторами згаданої так званої «концепції оновлення Цивільного кодексу України» розробок та сприйняття явища «рекодифікації»). Останнім часом окремі представники цивілістики, зорієнтувавшись у модних трендах, як то євроінтеграційний вектор, намагаються ввести в оману наукову спільноту та громадянське суспільство (яке свого часу неодмінно стане арбітром у цій справі) щодо рекодифікації цивільного законодавства саме необхідністю реалізації положень Угоди про асоціацію ЄС та України. На підтримку такого «концептуального» наміру видано низку наукових праць (монографій, статей). Однак, лише поверховий аналіз таких праць демонструє повне перекручення духу Угоди та європейських тенденцій, намагання видати бажане за дійсне. Наприклад, європейський досвід свідчить про розвиток зобов'язального права поза «тіла» цивільних кодексів, про що, наприклад, свідчить досвід як провідних держав-членів ЄС (Франція) [4], так і порівняно нових (Литва та ін.). Більш того, саме

положення Розділів Угоди IV та V (із відповідними додатками) є безпосередньо джерелом для нарощування об'єму ГК України.

Дослідження, наприклад, генези господарського зобов'язального права в Україні та в ЄС вказує напрям щодо подальшого розвитку відповідного інституту: нарощування положень ГК та надання всім главам ГК самостійності, усунення посилянь ГК на норми ЦК як аргументу проти постійних намагань виключення норм зобов'язального (в т.ч. договірної) господарського права з «тіла» ГК України на користь так би мовити «загальних норм» ЦК.

Позиція наукового середовища всередині ЄС полягає в тому, що правові системи, не дивлячись на те, що вони знаходяться по сусідству всередині Європейського Співтовариства, «ніколи не можуть зблизитися, яким би це не було бажаним, оскільки глибокі різниці, які існують між звичайним та цивільним правом на епістемологічному рівні, нездоланні» [5]. Та чи таке вже однакове цивільне право – «звичаєве право громадянських стосунків» – Німеччини та Франції? Італії та Польщі? Іспанії та Данії? Навряд чи. Чи варто тоді казати про створення Єдиного Цивільного кодексу ЄС та до яких «стандартів» ЄС прагнуть «розробники» ідеї наближення цивільного законодавства до відповідників ЄС? Який відповідник братимуть за взірць? Навіщо нам тоді «нав'язують» думку про можливість все врегулювати в рамках ЦК, коли той же європейський досвід каже нам про неможливість практичної реалізації у, навіть, перспективі, такого кроку? На відміну від господарського (економічного публічного) законодавства ЄС, яке формується у відповідності до законів економіки та інтересів різних суб'єктів, і не знає кордонів та «національних особливостей» в умовах феномену глобалізації. Господарське законодавство в більшому ступені адаптивне до глобалізаційних процесів, що ми можемо бачити на прикладі спроб створення єдиного договірного права ЄС (поза цивільних кодексів!) або розвитку права міждержавних організацій та об'єднань (наприклад, право СОТ). А в нас саме в процесі імітації дискусії стосовно скасування Господарського кодексу сплило питання про те, що спеціальне регулювання договірних відносин не є потрібним для правозастосування та можна обійтися лише загальними нормами Цивільного кодексу.

Якщо керуватися тезою представників науки цивільного права про те, що положення ГК України не потрібні у зв'язку з наявністю норм спеціального господарського законодавства, то можна сказати, що саме норми Цивільного кодексу не потрібні для забезпечення господарського обігу у зв'язку з 1) наявністю відповідних норм у ГК України вже зараз, або у перспективі, 2) наявністю спеціального господарського законодавства (яке теж слід на перспективу відв'язати від посилянь на норми ЦК України) та 3) наявністю низки міжнародних актів, які є частиною українського законодавства і які здатні без положень ЦК України забезпечити господарський (комерційний, торговельний) обіг на міжнародно визнаних засадах. А

відповідно, ніяка рекодифікація цивільного законодавства сьогодні не є доцільною. Так, є з об'єктивних обставин (розвиток суспільних відносин, науково-технічний прогрес тощо) прогалини у сучасній редакції ЦК України, які без проблем можна усунути еволюційним поступовим шляхом. Крім того, ЦК слід позбавити непритаманних йому норм, які сформувалися внаслідок викривлення предмету внаслідок наявності радянського спадку цивілістики. Певні положення ЦК УРСР в ред. 1963 р. стосувалися регулювання господарських відносин внаслідок відсутності Господарського кодексу як нормативного акту [6, 7] з різних причин суб'єктивного характеру: спротив представників науки радянського цивільного права, щільно вбудованих та обслуговуючих партійну радянську номенклатуру (у більшості сучасних поборників економічних та громадянських свобод дисертації починалися з цитат радянських диктаторів, з'їздів партії та праць інших осіб, які підпадають під беззаперечну, в т.ч. наукову люстрацію в рамках процесу декомунізації) та «юридичної трагедії» 30-х років в рамках гонінь на представників науки господарського права [8].

На сьогодні у ЦК України наявні непритаманні (відверто лишні) його предмету норми [9, с. 157-165]. Скасування цих норм усуне «дуалізм» у регулюванні між ЦК України, ГК України та спеціальним господарським законодавством, яке не має гуртуватися на будь-яких положеннях ЦК. Передумовою (може й безумовною за виразом авторів чергового декодифікаційного проекту стосовно господарського законодавства – «приватної рекодифікації», викладеної у так званій «концепції оновлення Цивільного кодексу» (документ має сумнівну юридичну та наукову вагу, але зараз не про це)) модернізації господарського законодавства (в т.ч. на базі Господарського кодексу) є саме «вичищення» ЦК від непритаманних його предмету норм. І тут слід підтримати думку проф. І. Дахно, який справедливо вказує, що «є побоювання, що вади книги четвертої будуть перенесені і в Цивільний кодекс нового зразка, бо багато наших правників ще й досі не розуміють, що **в Цивільному кодексі мають бути лише цивільно-правові норми, а не якісь інші**» [10]. І ця теза стосується не лише книги четвертої щодо інтелектуальної власності, а всього Кодексу. Усунення норм, не притаманних предмету (духу) саме Українського Цивільного кодексу (без вкраплень впливу «приватних рекодифікацій»), а може на перспективу, повна відмова (або, навіть, пряма заборона) від застосування норм ЦК до відносин в сфері господарювання є шляхом превенції виникнення подібних «приватних цивілістичних рекодифікацій». Такий підхід здатен також навести лад у правозастосуванні відповідною системою судів. Стабілізація законодавства та судової практики – неодмінний елемент не просто сталого розвитку держави, а й її випереджаючого розвитку.

Яким чином можна досягнути стабілізації господарського законодавства? Зробити це можна вже зараз шляхом встановлення спеціального порядку внесення змін до ГК виключно окремим

законом [11, с. 77-81], а не проектами законів – «збірних солянок», де прийнятою стала практика приховування серед інших норм вимивання положень ГК (скасування окремих статей, глав тощо, або «критичних» положень ГК, наприклад, усунення поняття «господарський договір» тощо), а також проектів, які не стосуються сфери господарювання за назвою, але приховують у собі положення щодо скасування ГК України [12, с. 223-235.] як нормативного акту внаслідок реалізації ідей «приватних кодифікацій» як концентрації власних амбіцій, відірваних від об'єктивних реалій.

Якщо повернутися до теми **декомунізації** українського законодавства, то вона теж набула певних специфічних рис [13]. 29.10.2020 групою народних депутатів було подано проект Закону про дерадянізацію законодавства України реєстр. № 4284. Проект № 4284 та закладені в ньому прагнення і ідеї є безумовно потрібними країні й суспільству, відповідають суспільним запитам та курсу України в ЄС та НАТО, підтверджують відповідний цивілізаційний вибір. Проект вкладається в загальну тенденцію (є невід'ємною складовою процесу) з подолання соціально-політичних та правових наслідків радянської окупації території України 1917–1991 рр. Однак він значним чином ініціює таке навантаження на органи, уповноважені врегульовувати ті чи інші відносини за функціональним чи галузевим принципом, що строки, закладені в проекті, навряд чи будуть додержані, або якість такої роботи бажатиме кращого. А це, попри висновок Бюджетного комітету, реальні витрати, не передбачені Державним бюджетом України. А хто порахує похідну шкоду економіці України від такої миттєвої «дерегуляції»? Проект № 4284 торкається цілого пласту господарського законодавства в окремих сферах і галузях економіки, особливо в базових (хоч прямо це законопроектантами і не заявляється). Це, передусім, підзаконні акти, перегляд (скасування) яких потребуватиме застосування процедур, передбачених Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та іншими актами. Знов і знов постає питання про неприпустимість законотворчої діяльності без урахування положень вказаного Закону (як це часто відбувається з положеннями Господарського кодексу, або якщо йде мова про його скасування згідно із недолугим проектом Закону про внесення змін і доповнень до деяких законів України з метою вдосконалення цивільного законодавства від 19.12.2019 реєстр. № 2635. Добре, що такі «прогресивні» (регресивні) ініціативи як проект № 2635, а також вже провалений проект Закону про скасування й переходу на зимовий і літній час (212 голосів з необхідних 226), не знаходять та не знайдуть підтримки в Сесійній Залі (не кажучи вже про юридичну громадськість). Така ж доля очікую низку інших проектів. Проект № 2635 не знайде й 212 голосів (і це є добре не зважаючи на відверто корупційні («договірнякові») методи його «проштовхування»

в порядок денний на 2021 р. попри негативні відгуки комітетів Верховної Ради та науково-експертного середовища).

Кількість нормативно-правових актів, які підпадатимуть під скасування внаслідок реалізації положень проєкту про декомунізацію вразі його прийняття в якості Закону України, коливається за різними джерелами від більш як 1200–1500 актів до 5000 одиниць. Дійсно, одним із стратегічних напрямів модернізації господарського законодавства є відмова від актів радянського періоду з одночасним оновленням підзаконних актів, а найбільш важливі норми з підзаконного рівня можливо «підіймати» до рівня законів України, або включити у відповідні розділи і статті Господарського кодексу [14, с. 108–109].

Абзац 2 преамбули Господарського кодексу України визначає, що він має на меті забезпечити зростання ділової активності суб'єктів господарювання, розвиток підприємництва і на цій основі підвищення ефективності суспільного виробництва, його соціальну спрямованість відповідно до вимог Конституції України, утвердити суспільний господарський порядок в економічній системі України, **сприяти гармонізації її з іншими економічними системами**. Отже, саме ГК України з моменту свого ухвалення відкритий до гармонізації із іншими системами права, які регулюють схожі відносини. Такою системою є, наприклад, право Європейського Союзу, співробітництво та взаємини з яким в економічній сфері та правовій сферах ґрунтується на положеннях Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та ЄС, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (Угоду ратифіковано Законом України від 16.09.2014 № 1678-VII). Тож Преамбулу ГК України можна розглядати як зв'язку з положеннями Угоди про асоціацію. Це відкриває можливості до наповнення ГК України новими нормами, які ґрунтуватимуться на положеннях Угоди та інших нормах міжнародного права, в т.ч. і щодо господарських зобов'язань з одночасною відмовою від будь-яких посилок на положення Цивільного кодексу. Оновлення (модернізація) положень ГК України таким чином створить також можливість у майбутньому взагалі відмовитися від «дуалізму» у регулюванні господарських відносин цивільно-правовим інструментарієм. Не виключено, що це можна буде зробити шляхом внесення до ЦК України (а також і до ГК України) норми про заборону застосування положень ЦК України до врегулювання господарських відносин, в т.ч., звісно, і господарських зобов'язальних відносин, що цілком відповідає європейським тенденціям та буде слугувати надійним запобіжником при намаганнях застосувати ту норму, яка «вигідна» в тому чи іншому випадку.

Висновки. Жодна кодифікація (і рекодифікація) в Україні не відбувалася за рахунок нормативного матеріалу (і предмету регулювання) іншої рівнозначної галузі (або Кодексу), окрім кодифікації (і рекодифікації 2003 р.) цивільного законодавства. Про перебіг подій тих років та першопричини вже писано-переписано.

Здавалося б, суспільство (в т.ч. правова спільнота) мала винести з тих процесів досвід як не повторити подібні помилки, але політична складова цього процесу, а саме нерозвиненість громадянського суспільства, класовість юридичної спільноти (яку хочуть ще й відверто закріпити в рамках «реформи юридичної освіти»; парадоксально, але ініціатори того і іншого процесів – майже одні й ті самі!), відверта безкарність за деструктивну діяльність, за викривлення вектору інтеграції держави й правової системи, наявність амбіцій «здійснити те, що не здійснили вчителі» і, головне, адміністративний ресурс знов і знов підіймають зі смітника історії декодифікаційні спроби щодо господарського законодавства (як у старі радянські часи) та окупаційно-альтернативні «альтернативи» у вигляді концепцій, «приватних рекодифікацій» (сумнівного наукового ґатунку), провокаційних законопроектів по типу згаданого № 2635 від 19.12.2019 та продукування інформаційного сміття (конференції, форуми, прес-конференції, наукового та публіцистичного спаму в літературі та ЗМІ тощо; при цьому ця тема протискується на будь-яких заходах, навіть, не пов'язаних з цією темою). Є тут і позитивний момент в цивілістичному інформаційному спамі: юридична спільнота почне відчувати відразу до теми рекодифікації цивільного законодавства у запропонованому насильницько-адміністративному форматі, і це є найдієвішим засобом попередження виникнення явища «приватних рекодифікацій» у майбутньому.

«Приватні рекодифікації» (орієнтовані на державу-агресора), рівно як і політичні популістські обіцянки, які прямо порушують міжнародні зобов'язання перед ЄС, СОТ та іншими партнерами з постійної групи підтримки України, можуть слугувати ще одним «мінусом» у таких чутливих темах, як надання різнобічної допомоги державі (у питаннях судової реформи, адаптації правової системи до європейських стандартів тощо), реалізації інтеграційних прагнень, закладених в Конституції України, а не у замовних «приватних рекодифікаціях». Одним з головних засобів попередження і нівелювання «приватних рекодифікацій» є реакція та оцінка громадянського суспільства, в т.ч. юридичної спільноти, здатні зруйнувати будь-які «далеко ідучі плани».

Очевидно, що тема попередження та нівелювання «приватних цивілістичних рекодифікацій» потребує додаткового осмислення та більш детальної науково-правової розробки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Ілларіонов О.Ю. Рекодифікація = декодифікація? *Liga-Блоги*. 24.07.2019. URL: <https://blog.liga.net/user/aillarionov/article/34014>.
2. Науково-експертний висновок до Концепції оновлення Цивільного кодексу України: брошура. Під заг. ред. члена-кореспондента НАН України В.А. Устименка. Київ: НАН України, ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова НАН України», 2021. 112 с.

3. Илларионов А.Ю. Перегрев отраслевой юридической науки. *Економіка та право*. № 1 (52). С. 87-112. <https://doi.org/10.15407/econlaw.2019.01.087>
4. Бенедікт Фоварк-Коссон. Історія реформи французького договірної права. *Право України*. 2019. № 2. С. 216-225. <https://doi.org/10.33498/loiu-2019-02-216>
5. Caenegem R.C. van. The unification of European year: a pipedream? *Europ. rev.* 2006. Vol. 14, No. 1. P. 33-46.
6. Лига А.І. Генеза правового регулювання прав споживачів в Україні. *Економіка та право*. 2021. № 1. С. 102-115. <https://doi.org/10.15407/econlaw.2021.01.102> ;
7. Остапенко Ю.І. Основні історичні етапи становлення радянського господарського права. *Економічна теорія та право*. 2015. № 2 (21). С. 142-153.
8. Мартемьянов В.С. Юридическая трагедия. *Економіка та право*. 2004. № 3 (10). С. 113-120.
9. Ілларіонов О.Ю. Генеза розвитку господарського зобов'язального права. *Scientific Collection «InterConf», (55): with the Proceedings of the 2 nd International Scientific and Practical Conference «Current Issues and Prospects for the Development of Scientific Research» (May 7-8, 2021)*. Orléans, France: Epi, 2021. 399 p. <https://doi.org/10.51582/interconf.7-8.05.2021.018>
10. Дахно І. Деяко про рекодифікацію (оновлення) цивільного законодавства. Чи буде інтелектуальна власність в оновленому Цивільному кодексі України? *Голос України*. 17.01.2020. URL: <http://www.golos.com.ua/article/326359>
11. Ілларіонов О.Ю. Рекодифікація господарського законодавства: проблеми та напрями. *Актуальні проблеми господарського права і господарського процесу: Матеріали круглого столу (м. Київ, 9 листопада 2018 р.)*. Київ: Ліра-К, 2018. 260 с.
12. Ілларіонов О.Ю. Ініціатива «трійка-сімка-туз» щодо рекодифікації (оновлення) цивільного законодавства. *Другі наукові читання пам'яті академіка В.К. Мамутова (м. Київ, 3 липня 2020 р.)*. Наук. ред. В.А. Устименко. Київ: НАН України; ДУ «ІСПД імені В.К. Мамутова НАН України», 2020. 336 с.
13. Ілларіонов О.Ю. «Дерадянiзація» як стратегічний напрям розвитку правової системи України. *Education and science of today: intersectoral issues and development of sciences: Collection of scientific papers «ЛОГОС» with Proceedings of the I International Scientific and Practical Conference (Vol. 1), Cambridge, March 19, 2021*. Cambridge-Vinnitsia: P.C. Publishing House & European Scientific Platform, 2021. С. 116-120. <https://doi.org/10.36074/logos-19.03.2021.v1.39>
14. Илларионов А.Ю. Политико-правовые аспекты модернизации хозяйственного законодательства. Часть первая: НАН Украины. Ин-т экономико-правовых исследований. Чернигов: Десна Полиграф, 2017. 160 с.

**MEANS OF “PRIVATE RECODIFICATIONS”
COUNTERACTING IN THE CONTEXT OF MODERNIZATION
OF ECONOMIC LEGISLATION**

Illarionov O. Yu., Senior Researcher of the of
the Department of Economic and Legal Research of the
State Institution “V.K. Mamutov Institute of Economic and
Legal Research, National Academy of Sciences of Ukraine”
(Kyiv)

Keywords: recodification; “private recodification”; modernization of economic legislation; economic relations; commercial relations; civil relations.

The article considers the means of counteracting "private recodifications" in the context of modernization of economic legislation. It is argued that the science of economic and civil law has similar problems: the obsolescence of the provisions of the core acts – branches codes. Society (including the legal community) had to learn from codification processes the experience of not repeating mistakes, but the political component of this process, namely the underdevelopment of civil society, the class of the legal community, outright impunity for destructive activities, distortion of the state and legal integration. systems, ambitions to “do what teachers have not done” and, most importantly, administrative resources again and again raise from the dustbin of history decoding attempts at economic legislation (as in the old Soviet times) and fascinating “alternatives” in the form of concepts, “private recodification”, provocative bills and the production of information garbage. “Private recodifications” (targeting the aggressor state), as well as political populist promises that directly violate international obligations to the EU, WTO and other partners in Ukraine’s permanent support group, can be another “minus” in such sensitive topics, as providing comprehensive assistance to the state (in matters of judicial reform, adaptation of the legal system to European standards, etc.), the implementation of integration aspirations enshrined in the Constitution of Ukraine.